

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s postarinom za cijelu godinu 2 f. a za knetu 1 for; razmerno za pol god. 1 f. a za knetu 50 novčića. Izvan carevina više poština. Pojedini broj stoji 6 novčića.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male strari, a nesloga sro pokrari.“ Nar. Post.

Godina IV.

U Trstu 16 Marča 1873.

Broj 6.

Pogled po svetu.

U Trstu 15 ožujka.

Ako smo posljednji put rekli, da neimamo ništa nova priobćiti našim čitateljima: ovaj put moramo reći, da im nismo potle pišemo imali javiti važnijih novosti, što današ. Jer ni njemačko-franceski rat, ni proglašenje novoga njemačkoga carstva nije se njih neposredno ticalo tako, koliko se tice ono, što se uglavilo ovih dana u Beču. Šestoga tekućega mjeseca je većko carevinsko vijeće, sa stotvadeset glasova protiv sama dva, usvojilo novi izborni red, akoprem su izvana proti njemu prosvjedovale dvije trećine najviernijih austrijskih državljanah!

Tim zakonom je naš dosadašnji ustav sa temelja promjenjen. Jer dosad su u carevinsko vijeće birali svoje zastupnike kraljevinski i pokrajinski sabori; odsad to prestaje, pak je i samim saborom život podkapan. Dosad su mogli biti u carevinskom vijeću prilično zastupani svi narodi; odsad će uvjeti sami Niemei imati u njem većinu.

Obća je navada, da se ustav nesmije mijenjati, nego na oči i privoljenjem dvinah trećina svih zajedno zastupnikah. A kad so je sad u Beču ta promjena učinila, od dviesto i tri zastupnika, što bi imali u vijeću sjediti, falilo jih je osamdeset i jedan, dakle četrnaest do dvije trećine. Poljaci, za kojih se mislio, da neće rieći održati, tom su prigodom odvažno iz vijećnice stupili. Al su mještaji Dalmatinca u njih ostali i s Niemei za taj novi izborni red glasovali. Istinu, da bi bio i bez ujih primljen, al se nebi moglo reći, da su ga pomogli i Slaveni stvoriti. Nu to su oni učinili sasvim na svoju ruku, kako se vidi iz prosvjeda većine sabora dalmatinskoga, pa zato Dalmacija nije izgubila baš ništa od svojega rodoljubnoga glasa.

Kad bi mi bili Austriji neprijatelji, mi bi se tomu zakonu od srđa radovali; ali kako smo joj iskreni prijatelji, tako ga nemožemo nego od srđa žaliti. Jer poznajemo ljude i ljudsku čud, pak predvidjamo, da neće uspieti, nego da će država i unapred u neizvještnosti ostati.

Uprav na trinaest tek. mjeseca bilo je dvadeset i pet godina, što su se narodi u Austriji stali nadati boljoj budućnosti, pak se ta nuda nije još ni sad svim izpunila. Od tih dvadeset i pet godina, dvanaest jih je pozabala buna i absolutizam, a trinaest neplodna pokušanja, kako bi se dalo ustavno vladati i opet na svoju gospodarstvi. Sva je međutim prilika, da jih već neće toliki broj onako bezplatno u vjećnost potonuti, poslje kako su se medju sobom sporazumili kolovodje federalistih, uprav sada u Beču sakupljeni iz svih strana carevine, najme što i kako im valja raditi, da se poslijedice toga zakona od Austrije uklone.

Osim te prevažne novosti iz Beča, ima i druga iz Praga, gdje bje urednik „Politike“ Skrejšovsky, posle sedam mjeseci zatvora, po sudu nedužnim proglašen, akoprem još i sad u tamnici čami, jer ga prizivni sud neće na slobodu ni uz garantiju da pusti,

U Ugarskoj je sabor poslje dvomjesečne mučne razprave odobrio proračun za 1873. godinu, a sad će započeti vjećati o povisjenju raznih poreza, da se uzmogne doskočiti ugarskoj novčanoj potrebi. Al bi reći, da ministarstvo neće prodrijeti tim svojim zakonskim predlogom, pošto mu se najodvažnije opiru nesamo hrvatski zastupnici, nego i sva saborska ljevica, onda Lonjajevci i jedan dio Deakovaca. Nije zato

čudo, što se pogovara, da je ministarstvo jako uzdrmano. Ovim se glasovom konzervativci ponajviše raduju, jer se nadaju, da će tada vladanje doći u njihove ruke.

Za Hrvatsku je to svejedno. Ona netraži nego svoje pravo, došlo to od Petra ili od Pavla. U ostalom se zna, da ugarski kralj, odbor baš sada dokončava odgovor, što ga misli hrvatskomu dati. A i skrajno je vrieme, da se taj posao već jednoč dovrši, jer u Hrvatskoj stvari idu zbilja šepavo; pa zato se veselimo i onomu glasu, da će sabor u Zagrebu opet započeti svoje redovito poslovanje mjeseca svibnja ilipnja.

Prosвјед.

Većina dalmatinskoga sabora poslala je slijedeći prosvjed potorici svojih zastupnikah, što su u Beču glasovali proti njezinoj volji za novi izborni red:

Gospodo, Dr. Josipe Antonietti, D. Ivane Danilović, vitežu Josipe Fontana, Stefane Ljubišu i Giorgje plom. Vojnoviću, poslanici na carevinsku vijeću!

BEĆ.

Jučer, vi sto glasovali za izbornu preinaku, koja vredja temeljno pravo pokrajinskih sabora i nasreću na slobodu narodnu austrijske Slovjenu; i vi sto to učinili uzprkos određitim izjavam, koje nisu moglo ostaviti vas ni u najmanjoj dvojbi o pravom mnjenju zemlje u toli zamašitom pitanju. Mi zastupnici većine sabora dalmatinskoga, na obranu svoga dobrostanstva i na ime narodnoga poštenja, na ime našega državnoga prava, na ime zajedničkih probitaka sa ostalim Slovjenim austrijskim, prosvjedujemo proti glasu kojega vi dadoste, i vas same pozivljemo zanj usve i posve odgovornike.

U Zadru, 7. ožujka 1873.

Dr. Mihal Klaić — Dr. Edvard Takoni — Ivan Franković
— Kažimir Ljubić — Josip Dr. Paštrović
— D. Mihal Pavlinović.

—
kako treba postupati s marvom (živinom) da neoboli, i sto ima učiniti gospodar, kad mu oboli.

(Dalje)

Kakova ima biti hrana ili hrana.

Svaka hrana, bila ona koja mu drago, mora biti dobra i živini primjerna, drugdje joj netekne. Ako što med hrani dodje, česa želudac probaviti nemože, kao n. p. kakov droban kamenjak, prah, piesak, kokosje perje itd. živila lahko oboli i dosti puti od toga dodar i pogine.

Akoprem ne tako očvidno, s početka živili škodi također i preprano sieno, il slama, ozebljen, gnijil il smržnjen krumpir i repa, dropine, koje bijahu premašio iztišnjene ili ožete, pa se u njih jošte mnogo vinjskoga evjetja nalazi, moljivo zrnje, premalo uleženo sieno, odmala počanjenje zrnje žita i sočiva, mokra dijetela, koja se stopram pariti počela, i ostale ovakove trave, zatim u obću mnogovrstna zelen, na koju je kakva škodljiva otrovna rosa, hridja (rja) pala.

Dobrota hrane zavisi osobito od mjestu, gdje bijaše spravljena ili držana.

Oglas se primaja po navadnoj ceni. Pismo neka se šalju platjeno poštarnice. Nepotpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se nevracaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se *Piazza della Dogana N.º 1 Scuola II.*

Takodjer i dobra hrana može živini nahudititi, ako se u zaprašenih, vlažnih ili zatubljivih mjestostih drži, kroz koje nikad zrak neprohodja. Poradi toga krvna se može nad stajom jedino onda držati, kad je pod staje očaklen (žbukan), ili pa posvud dobro zamašen, tako da para iz staje nemože kroz njega. Ondje pak, gdje se rabe civevi radi odganjanja pare iz staje, ove nesmiju biti nikad pod krov, no van krova izpeljane. Isto tako i otvori (katerete), kroz koje se sieno doli u staju spušća, imaju biti, kad god nerabe, dobro zapri.

Kao što domaća živila nije sva jednoga plemena, isto tako i svaka joj hrana jednak je netekne; *zrnje* n. p. kao poglavita hrana bolje je za konje nego li za ovce i govedju živilu, kojoj se jedino o posebnih prigodah n. p. pred druženjem više kao dodatak, nego li kao hrana daje. *Kiselo travu* i *kiselo sieno* posve je dobro za konje, ne pako toliko za goved, jer je takovo sieno više sladko, nego li tečuo; ovce gotovo obole, ako se takovim sienom hrane.

Sorivo je jako pićna hrana, nužludena težka, pa se ga zato živini nesme dati toliko, koliko žita. Ali ni svako žito netekno svakoj živili; ovac je marvi najugodniji, isto tako i turkijska (frumentum) donekle, rž i jačmen su pogibeljni, jer se živila labko napuhne.

Lijje skorom svili stabala, a i njihove *mladice*, koje marva osobito na paši u šumah rado objida, nesamo dn male teknu, nego su dostikrat govedoj živili i staju posvo škodljiva hrana. Takodjer i *korenje*, kanoti repa i krumpir, lahko naškodi, ako ga marva preveć dobije, a to jer je želudcu pretežka hrana. Isto tako treba biti oprozni, kad se živini a navlastito konjem daju droždje (talog) od ola ili piva (bire), rakije i ostanci eukarnicala.

Osim dobrih pašal i siona, koje se kosi na sjenokošah, gdje je sladka trava, u obće neima hrane, koja bi marvu dobro hrani i ujedno želudcu joj neškodila; s toga dobro je, da se med slabiju hrani uvjek i nekoliko urvica u sionu namiesa. Kada pa gospodar u isto vrieme daje svojoj marvi raznu braunu ili pomiješanu, ili svaku napose, ima ju uvjek tako pomiešati, da živila nedobi sa no hrane da prežive, nego da joj se želudac napuni, pa da bude posve sita. Radi toga uzroka, žito nije za goveda i za ovce; jer akoprem zraje u istinu dobro hrani, ipak veliki želudac ovil živilah nenađuni, a zato niti nemasiti. Najbolje je ovoj hrani jošte siena dodati. Ako je jedna krvna jurva samo po sebi mnogo tečna, treba joj drugu wanje tečnu primiešati, postavimo slamu. Onda je navlastito takovo mješanje potrebito, kad se živila mučem hraniti, jer bi inače mogla težko oboljeti.

Dosti se puti daje živili načinjeno hrane, da joj tako prijetnija ili probavljivija bude, pa se zato, n. p. slama, ropa, krumpir negda razreže, negda kropom popari ili skuha, negda okisa i osoli, il pa ovako ili ouako pripravi.

Kad se živilu *toplim* pitjem napaja, paziti treba u obće da nebudo *pretoplo*, jer ako se joj većputi takovo prevruće pitje daje, želudac i crivja marvi oslabi, a posljedica će tomu biti koja skora bolest. Nego ovako umjetno pripravljena hrana nesme predugo stojati na zraku, jer se lahko *skisira*; što je živili nesme neprjetno, nego i zdravljivo pogibeljivo. U obće je zato gospodara dobro nastati pri svakoj hrani, koja se može skisati, kanoti i pri taku zvanom *rujavom sieni*, koje se samo po sebi sagrijje, i pri mokroj djetelji, da se kisanije o pravom vremenu obustavi, il pa da se hrana stopram onda živili poda, kad se jurve posve skisivala. Hrana se najme lahko pokvari i živila nemari za nju; ako bi ju pa radi glada jela, mora oboljeti.

Kada živila dobiva *osoljenu* hrani, treba takodjer dobro paziti, da ima desti pitja. Po slanoj je hrani živila žedna, pa ako se desti nenapije, lahko oboli.

(Slijedi ē.)

D o p 1 s 1.

Iz srednje Istre.

Prije četrdeset godinah malo je tko u Austriji, gdje pet narodnosti jedna uz drugu žive, za svoju narodnost marvo, izuzmemu li učenije ljudi. Ponajviše živiljahu bezbjedno i za-

dovoljni sa svojim neznanstvom, mirni i pokorni višoj vlasti, koja je s narodi po svojoj volji razpolagala. Dakle se je rabio u javnosti uobće latinski i njemački jezik, malo se komu to nepravedno činilo; nu pošto počeo i Magjari svoj jezik drugim narodnostim namećivati, promiene se ti nazori o narodnosti. Bakna revolucija 1848. g. koja strašnom rikom cijelom potresla Evropom; uzravani i nezadovoljni se narodi malko ohrabre i osvieste; počnu zahtijevati svoje pravice vele: Zašto da samo jedan narod vlada i gospoduje, a ostali trpe i robuju? Zar nismo i mi državljanji, koji imamo jednakе dužnosti kako i vi? Zašto dakle neimamo i jednakе pravice? Takva i slična zahtjevanja prodru u sve slojeve (vrsti, redove) pučanstva neodoljivom hitrinom, kao silna voda, koja izvirat u visokoj gori, neda se lako zaustaviti. Ideja narodnosti postade javnim mnenjem te se dobrim uspjehom sve do danasnjega dana razvija.

A Istra? Jeli i ona u tom kolu?

I ona očitu ređena godinu; ta stariji ti ljudi veseljem i radošću o njoj kazati znaju, kao o vremenu, kad se počeo buditi narod; ali ideja narodnosti neprodre duboko u srecu, jer kao da nije bilo jošte tada to za nju pripravljeno.

Od onoga vremena napredovaše naša braća Hrvati i Slovenci u mnogočemu; oni kojim bijaše već sudjeno, da će ih nestati s pozorišta Austrije, stupaju suda čvrstom korakom napred. A mi? Mi obkoljeni njimi, ostadosmo pri starom kopitu; jedni ni makli se skoro nismo, nego dočim nam se sve dublje u zemlju zapadni susjed širi, samo jadikujuemo. Nu što prudi jadikovanje? Ništa! Sto dakle da činimo?

Trgnimo se, odlučimo uztrajno rješju, a još više činom raditi, počinimo si društva snovati, koja će uzbudit narodnu samosvijest: da protivnik vidi, da je još Istra u naših rukuh; da so Basilisco i drugovi mu u saboru osvijedoče, da nismo još izdeznuli sa lica zemlje; da se neobičini Kandlerovo pročearstvo -- da će se do 50 godina (a hvala Bogu mnogo ih jo već od tada prošlo) u cijeloj Istri samo tuljanski govoriti. I Košut je vikao porugljivo: gdje je ta Hrvatska? ja je nevidim! Ali dočim se on tako s Hrvatskom porugavao, počažu mu Hrvati, tko jo junaci sin. Ako hoćemo, i mi možemo, braćo Istrani, našu domovinu spasiti; zato žurno na posao, vi, koji se u tu stvar razumijete. Pripravljate narod, da odvažno, kad užtreba, na birališće stupi, svicstan svoga prava. Tu zašto se nebi i u Istri jednom zastava narodne slobode razvila? Svi pristajmo uz tu zastavu i neostavljajmo je; makar se i na rubu groba nalazili, moramo ju razvit to nikad duhom klonuti. Kroz narodnost izobrazit ćemo si narod, kako nam to susjedni Slovenci svjedoče; zato nedržimo križem rukuh.

Iz Rieke 6. ožujka 1873.

U „Našoj Slogi“ 16. veljače o. g. ima dopis iz Grobnička, u kojem se opisuje zasedanje velike skupštine županije riečke od 7. istoga mjeseca. U tom se dopisu iztiče i moje djelovanje pri istoj, kao da tobože ja podupirem vladu i da sam postao koreniti magjaron. To nestoji. Ja nisam ni za prvo, ni za drugo. Čest Hrvat grobničan, nepriznati nikomu pravo posavati u mojoj domovini; ako pak tko šta dobra i koristna po narod nadiani, jesam mu zahvalan, pa bio on i činovnik; a žalostno desti da su Hrvatsku dočjerali sini njezini tako nizko, da je prisiljena zabavljivati se onomu, koga plača. — Nu ako Bog da, bit će bolje i to na skoro; samo bi preporučio svojoj bratji, koja stanuju u selih, da složno odbijaju od sebe sve navale ma odkud dolazile. Preporučam im, da budu ništa drugo, van pošteni Hrvati; da traže sami u sebi spas domovine, snagu i blagostanje, pak im sigurno neće uzmanjkati počitanje sveta i prijateljstvo sa svih stranah. Preporučam istoj bratji, da nedopuste da se tumara od nemila do nedraga, da se netraži, tko da nas bolje gnijavi, i muze; nego prisilimo čvrstom sloganom i domoljubjem, da se tudjinci jagme za našim prijateljstvom i da nam zavide.

Jak. Durbešić.

Na parobrodu iz Splita u Šibenik.

Župnik, Odvjetnik i Trgovac.

(Dalje)

Žup. Pa kamo su prije htjevali staropogani, a sada hoće novopogani, da i mi pomažemo rušiti vjeru i krst; pa da i mi, slični vodje slijeptih, skočimo u vrtlog nevjernosti i svemuteža. Ja vam se čudim, budući ste dosta izkusni.
Od. Vi odmah skačete na nekakve skrajnosti, za koje mi i nepomislimo. Ta i mi hoćemo, da vlada vjera i red.
Žup. Kako se u tom varate, drugom bi vam prigodom dragovoljno dokazao; a sada želim, da se držimo započeta razgovora.

Od. Ja vas za to zadužujem u poklade.

Žup. Taman ēu tada s mojih zakladnih posalih za koj dan biti u Trogiru. Odtuda ēu u Dubrovnik, a od onud na moju župu S....

Tr. Nastavite, molim, prvašnji govor: to će biti koristno sa oboj nas u Zadru.

Žup. Narodni su List i odprili uredjivali popovi, pa na njih nisu dosad vikali. Pravu slobodu naučni popovi ljube više i bolje nego svjetovnjaci. Ta nema slobodnjeg načela do narodnoga; pa oto i u Českoj i u Sloveniji i u Hrvatskoj i u Dalmaciji svi su se popovi, samo ne izrodi, okupili pod narodni barjak. Popovi su zanajviše utemeljili naš Narodni List, koji jo dosta doprinio narodnomu preporodu u Dalmaciju. Nijesu daklen oni natražnjaci, nego naprednjaci. Ali prava sloboda nije samovolja; ona vodi na uživanje mira i napredka, ova na rušenje svakoga reda i stvarnog i duševnog. Popovi baš za to, što ljubo pravu slobodu, protive se samovolji i to na obe korist. Imade dva tri u Zadru, koji su se popovskom pomoću popeli, a sada zanešeni za samovoljom počeli na popovo režati, što nedadu naš list za glasilo samovolji. A samovolja je i brezvjeđa, a naš puk, i kršćanski i hrišćanski, ljubi vjeru i neda u nju dirati. Jeli dakle razlog s popovske strane, ili one trojice?

Od. Nije ni sama trojica, vjerujte meni; imade ih dosta u Zadru i po svoj Dalmaciji. Pa i tako, baš da rečemo, mogao bi N. L. po stogod slobodnjega zapjevati.*)

Žup. Ako ih baš imaju, eno im vanjskih novinah, pa neka iz njih srča sami za se i u one izliju žuč, a neka ostave u miru naš puk i vjeru mu djedinsku, za koju je neprestajno a i radostno protiva Turkom krv prolijao. Sve za vjeru i za domovinu; to vapije narod, a ne drugo. Narodni ēe List branit uvjek političku i narodnu slobodu; a neće skakat u oblake za sanjarjama i ludorijama, koje nemogu voditi nego do Parizke Komune.

Tr. A i meni se grsti, kadno stijem nekoje talijanske novine; takova šta bilo bi za naš puk prava sablaz.

Od. Ali nemore ni Narodni List da bude za sami prosti puk.

Žup. Jest, za prosti puk i za sve one, koji su s pukom i za puk: ovi ho su samo pravo narodni ljudi. Tko nije s pukom u svem, taj je protiva puku.

Od. Ali je puk neznačica, pun ludih predsjudih i učitanjih; treba ga daklen učiti i voditi do prave prosvjete.

Žup. Učiti dakako, ali mu neuciepići u sreću i u dušu tudju izvanjsku iskvarenost. Ta toliko provikana prosvjeta jest samo krinka i koprena, a pod njima brezvjeđe i iskvarenost.

Tr. Ako se u to upušćamo, nećemo nikad do kraja. Orać ako i zabrazda, goni opet u brazdu. Povratimo se i mi na našu.

Žup. Ja ēu nadalje, samo ako smo na čistu ja i g. odvjetnik, koj i sam mora želiti, da se nekvari domaći običaj ni u djelih, ni u pismu.

Od. Eto pušćam, da mi i ta muha s glave odleti.

Žup. Ja vidim, da se i sada Narodni List rado pregovara s vladom i s vladinimi ljudi, i bacai na onu i na ove i krvave ukore, samo kad je prigoda i potreba. Dicte kad miruje, i majka ga ne bije. Ne valja ni s vladom na dušmansku i kao u inad. Mogla bi tad i vlada zavikat:

u pamet, čovo; što se tužiš, kad te nitko nečepa? A svaka nije ni do vlade, nego do vladavine i do ministarstva: ako u ribe glava smrdi, zašto bi joj ja nedužan rep odkidao? Više vriedi jedna pametna na vrieme, nego sto drugih u nevrieme. Na ovaj se način vlade i utjeraju u pamet; a s neumjestnog vikanja većma se ojogune. Jeli, nije li tako?

Tr. To je kao iz knjige.

Od. Vidli se, da ste prošli i kroz sito i kroz rešeto.

Žup. Što se tiče crkvenih poglavica, nisu ni oni svemu krivi, i veće je do njihovih tajnikah i pisaral. S njimi je kad i kad bolje i mučati, da se ukloni zlo gore; njihove bo su makaze dugi i široki, pa čudo i zahvataju. Svakako je zlo, što oni vladaju brez ikakva sudjelovanja tobožnjih svojih vicečab: a kakove vicečike sami imenuju, bila bi i s njimi mala korist. Popovi, najskoli župnici, neka budu u svem izgledni i neka se uzdaju sami u se i u svoje kljuse: s njihove nesloga svaka propadaju, a da su složni, o njihovu bi se slogu svaka sila slomila. Neku prestanu jedan se na drugog namočati i o golu se kost posvadljati. Da su samo u Splitu bili složni, niti bi jedni nekoji bili glavozbornici u Trogiru, niti se drugi nekoji banili u crkvi stolnoj, niti čori i hromi zasjedali u sjemeništu, niti sto drugih stvari. A svjetovnjaci kad depisivaju, imali bi sama djela na svjetlost iznositi, a ne kojekakve noslane bijuvotine rigati. Umjereni i razborito napadanje nebi ni sadanji urednici zabacili. Mogao bi i ja sada napomenuti, a i napisati sijaset očitih tajnih; ali tko uz vjetar pljuje, na obraz mu pada. A i tako so sve sumnji, da ja pišem, kad nijesam ni pomislio, jer jaoh psu i majnirnijmu, kada objestni i nakivni u selu nanj zaviči, da je biesan. Nego čini mi se, da sam o tom i saviše govorio, a po nešto i zabasao, jer, dragani moji, nevalja ni istinu sva do kraja pjevati.

Tr. Ja bili vas se od dragosti našlušao ēak do Carigrada.

Od. Sad ste mi draži no ikad bili.

Žup. Taka ti je naša slaba i izopačena narav: tudja nam je hvala dosadna, a ukor tudjih mahnah na rodost.

Tr. Proroštaj teder još i ono malo, jer smo do brzo u Šibenik.

(Konac sledi.)

Franina i Jurina.

Ju. Ale su ti ovega mesopusta v nekim istarskim mostu Sarenjaki veseli bili!

Fr. Ča si se počel i ti š ujimi parit?

Ju. Ca me držiš, da sam i ja danas sur jutra črn, kako neki surkaši, ki...?

Fr. Nevelim ti ja tegu, ač znam da mrziš na odmetnike, kako na...

Ju. Tako zač ne to pitaš?

Fr. Božo moj!...

Ju. Ne, ja neću da čujem ni od prijatelja takovega zanovitanja, ač sam pošten, ako i siromah; pak nebiš se družil s ljudi, ki se s nami poručuju, makar me sve u škrlat i svilu odevali i zlatom obispali. Razumeš me hrvatski?

Fr. Nejadi se ne, ja sam otel reč samo za šalu, da si meda nje zašal, da se jedanput živo obrueš...

Ju. Aj vero nisam, ač mi je, hvala Boga, cela glava!

Fr. Oho, a da je to bilo?

Ju. Viš ga, kako se čini, da niš nezna!

Fr. Kad ti dem, da neznam.

Ju. Tako to nisi ēal, da su mod sobom s kastrigami i s bočam slepega miša lovili?

Fr. Baš da greb neće neg na pokorn!

Ju. I još nam se nameću, da se od njih učimo...

Fr. Ala da sam to prej znal, vero bim ti mu ju bil zboćal, kad me je neki dan jedan od njih porugljivo pital, ako sam i ja od *Sloge*.

Ju. Tako da mu nisi niš odgovoril?

Fr. A kad sam ja kemu ča dužan ostal?

Ju. Ča si mu rekao no?

Fr. Da sam od *Sloge* i za *Slogu*, ač da je *sloga* od Boga, a *nesloga* od vraka.

Ju. Dobro si mu zabrusil, a ja mislim, da bi ti sad to i sam potvrdil.

Fr. Neznam, bi ni ne.

Ju. Aj bi, ako mu je glava razbijena.

Fr. Ale nî, ač je nî nikad ni imel!

BASNE.

V.

Knjigu pišo Mrko, pas Junak, Sromu drugu, Šarku pobratimu. U kojigi mu lepo govorio: „O moj drubo, Šarko pobratimo, Kada budo u prva nedelju, Dođi k meni na gospodsko štore, Da se dobra jela namjerimo, Da so rujna vina naplijemo I gospodski govor zamotimo, Što nam rado vuot i každul.“ — Kada bilo u prvu nedelju, Dođo k Mrku Šarko pobratimo, I s njim usaj pod stolo kuhinjsko, Stane gledat kosti oglodano. Kad su kućne ugledale sluge, Da jo Šarko tudjeg gospodara, Uzmu koleo, batino i stoler, Pak oplotu Šarku pobratima. Nijo Šarku lazno iskat vrata,

Ved on skoče kući prek prozora, Po cesti se mnogi šeone sedu I pitaju Šarka novčenoga: Zašto skočes kući kroz prozor? Nedo Jim on kazivat sramoto, Nego voli znanim prijateljom: „Brdo moja, junakini sinovi, U Mrka je velike veselje, Tu se jedu srake poslastice, Tu so pišo bakarsko vodico I torana, vina istarskoga; Malo mo jo prevrtilo vino, Pak na mosto kroz vrata iznadi, Skočeo sam kući na prozore.“

•

Lep je nauk pripovedko ovo: Pazi dobro, tko te kamo zove!

Knjizevnost.

„Ostan Božje Ljubavi“, tako se zove knjiga, što ju je početkom prosloga vicka u deset pjevanja napisao bogoljubni pop Andrija Vitaljić, Višanin iz Komise. Ta krasna knjiga odkad bi prvi put stampana u Mletcih 1712. godine, nebi već pretiskana do dana današnjega. Sad ju namislio preštampati zasluzni g. *Drag. Pretnar* u svojem tiskarskom zavodu u *Dubrovniku*, pak pozivlje sve ljubitelje bogoljubnog čitanja i bujnoga pjesničtvu na preplatu. Djelo će izaci u osminici, te imati oko 320 stranah, t. j. 20 tabakah stampe. Ciena za predplatnike jest 1 f. i 30 novč., što se ima poslati poštovnom doznačicom, te će se gg. predplatnikom knjiga franko dostaviti. Potla će se prodavati po 1 f. i 50 novč.

Neukû Nauka.

Liek proti oparenju ili ožegu.

Neki kuhar, opravljujući svoj posao u kuhinji, metne neoprezeno lievu ruku u jedan sud vrijućega masla; od strašne

Tek Novacah
polag Borse u Trstu od 1 — 16 Marca 1873.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Carski dukati (čekini)	5.12	—	5.12	5.13	5.13	5.13	5.13%	5.14	—	5.13%	5.13%	5.14	5.14	5.14	—	—
Napoleoni	8.70	—	8.70	8.69	8.69	8.69	8.70%	8.70	—	8.69%	8.70	8.70	8.70	8.70	—	—
Liro Inglesko	10.93	—	10.93	10.92	10.92	10.92	10.91	10.92	—	10.92	10.92	10.91	10.91	10.91	—	—
Srebro prid (aggio)	107.—	—	107.—	107.—	107.15	107.15	107.15	107.15	—	107.—	107.25	107.25	107.25	107.25	—	—

Različite viesti.

* Komercijalna banka zagrebačka započela je svoje poslovanje nastupkom ovoga mjeseca. — Isto tako posluje već i novo-ustrojena Štedionica senjska. Kad ćemo i mi u Istri imati svoju vlastitu Banku i Štedionicu, da se naš tamo narod neima uticati skupim tujim glavnicirom, koji mu i kožu gule i dušu trnu!

* U Zagrebu će se podignuti na dionice papirnica ili kartera. I to je opet novi korak napred, da se Hrvatska oslobodi tujde obrtnosti.

* Magjarska gostoljubivost pokazala se kakva je ovih danah u Pečinu, kad je onud, vraćajući se u svojo Djakovo, proputovala Nj. Preuz. biskup Strossmayer, koga s pođitanjem spominjao van široki svjet. Nekoliko naime magjarskih svinjarah ili kod njih tako zvanih studentali, zakruli mu noću pod prozori, da se tobože tako osveti njegovom hrvatskom domoljublju. Pa to bećarsko junačtvo nosramo se hvatliti i prve magjarske novine. Baš se vidi, da je magjarsko pleme upravo od Boga odabran, da širi na istoku Evrope svjetlo, pitomost i ugledjenost!

* Pomagjanje ugarskih narodah. U Pešti se osnovalo društvo, kojemu je cilj, da pomagari Slovake, Srbe, Rumunje i ostale narode, i to najviše kroz školu, namješćujući za učitelje izslužene hovedske kaprale Magjare. Ali ako nisu honvedi 1848. g. mogli Ugarske puškom pomagjariti, bomo neće danas ni svojom knjigom, koje i onako nitko u svetu nepozna.

Na tršćanskoga tržišća.

Zavladavša tisina u prometu i trgovini neda se nikako svratiti na obični put živuhnosti. U žitnoj ceni očekivali su spekulanti poveće promjeno, to radi toga, što su svih ovdašnji hambari sa žitom iz Rusije i podunavskih kneževina prenapunjenci; to radi toga, što se svaki dan novo dovaža. Ali uzprkos svemu tomu i velikim naručbinam iz Pešte i obližnjih pokrajina, jedva će se žitni cieni promjeniti dok se nedobiju pouzdane viesti o stanju zimskih usjevih. — 112—116 f. pšenica prodavala se po f. 8.20—9.15; kukuruz pak po f. 3.70—4.25. — Cent kafe Rio f. 48.50—52.50; cukara tuč. aust. f. 21.50—22.—; basulja 5—7 f.; boba f. 5—5.50; jacmena f. 3.75—4.50; pirinča 7.75—12 f.; voska f. 110—111; mani f. 26—27; masla f. 50—54; slanine f. 27.50; treskak f. 17—19; kože volovske i kravje (ovdašnje i hrv.) f. 83—90, isto dalm. (od f. 9—11) f. 74—78; teleće 117—122 f.; janjeće (1 kom.) f. 1.15—20 novč.; — vune (neoprane) f. 36—44; — kamena ulja f. 12—13; šiškak ist. f. 19.21; — cunjak f. 13—14. — Barilo ulja dalm. ist. 26 f. sa odbitci. — Vetro vina dobra ist. f. 16—20, a dalm. 9—12; rakije f. 20—23, razumjeva se na brodu i bez dacija.